

ระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม

ว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำหนดระยะเวลาการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลยุติธรรม

พ.ศ. ๒๕๖๘

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมว่าด้วยการกำหนดระยะเวลาการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลยุติธรรม เพื่อให้การกำหนดระยะเวลาการพิจารณาพิพากษาคดีมีความเหมาะสมและเป็นเอกภาพ รวมทั้งมีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายสามารถเข้าถึงข้อมูลได้โดยสะดวก รวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบกับมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๖๕ ประธานศาลฎีกาจึงวางระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำหนดระยะเวลาการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๖๘”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ว่าด้วยการกำหนดระยะเวลาการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๖๖

(๒) ระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ว่าด้วยการกำหนดระยะเวลาการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗

ข้อ ๔ ระเบียบนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวางหลักเกณฑ์ในการกำหนดระยะเวลาการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลยุติธรรมและการบริหารจัดการคดีเพื่อให้สามารถพิจารณาพิพากษาคดีต่าง ๆ แล้วเสร็จภายในเวลาที่เหมาะสม

ระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่งเป็นการประมาณการเพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องคาดการณ์ได้ว่าคดีจะเสร็จสิ้นเมื่อใดและสามารถตรวจสอบความคืบหน้าได้โดยสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น

ข้อ ๕ ในการกำหนดระยะเวลาดำเนินการตามข้อ ๔ ให้จำแนกตามลักษณะของคดี ดังนี้

(๑) ศาลชั้นต้น ให้แบ่งคดีออกเป็น ๓ ประเภท คือ

(ก) คดีจัดการพิเศษ หมายถึง คดีที่ไม่มีความยุ่งยากซับซ้อนและมีแนวโน้มที่จะพิจารณาให้แล้วเสร็จได้ในนัดเดียวและคดีที่ผู้รับผิดชอบในราชการของศาลเห็นสมควรให้ดำเนินการอย่างคดีจัดการพิเศษ

(ข) คดีสามัญ หมายถึง คดีที่ต้องสืบพยานหลักฐานและไม่สามารถพิจารณาให้แล้วเสร็จได้ภายในเวลาอันรวดเร็ว และคดีตาม (ก) ที่ผู้รับผิดชอบในราชการของศาลเห็นสมควรให้ดำเนินการอย่างคดีสามัญ

(ค) คดีสามัญพิเศษ หมายถึง คดีสามัญที่มีความยุ่งยากซับซ้อนซึ่งไม่สามารถนัดสืบพยานต่อเนื่องกันไปจนเสร็จและจำเป็นต้องกำหนดวันนัดสืบพยานต่อเนื่องเป็นช่วง ๆ

(๒) ศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา ให้แบ่งคดีออกเป็น ๕ ประเภท คือ

(ก) คดีเร่งพิเศษ หมายถึง คดีที่ไม่มีความยุ่งยากซับซ้อนและสามารถพิจารณาพิพากษาคดีได้โดยเร็ว

(ข) คดีเร่ง หมายถึง คดีที่มีความยุ่งยากซับซ้อนอยู่บ้างในบางประเด็นแต่สามารถพิจารณาพิพากษาคดีได้โดยเร็ว

(ค) คดีพิเศษ หมายถึง คดีที่ต้องได้รับอนุญาตจากประธานศาลชั้นอุทธรณ์หรือประธานศาลฎีกาแล้วแต่กรณี ให้เป็นคดีพิเศษ หรือคดีที่เป็นที่สนใจของประชาชน

(ง) คดีทั่วไปหรือคดีธรรมดา หมายถึง คดีที่ไม่ใช่คดีตาม (ก) (ข) และ (ค)

(จ) คดีที่ยื่นฟ้องต่อศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกา หมายถึง คดีที่กฎหมายกำหนดให้ยื่นฟ้องหรืออุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการหรือหน่วยงานอื่นโดยตรงต่อศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกา

ข้อ ๖ ให้สำนักงานศาลยุติธรรมมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ประเมินการระยะเวลาการพิจารณาพิพากษาคดีแต่ละประเภทตามข้อ ๕ รวมทั้งคำร้องขอปล่อยชั่วคราวหรือปล่อยตัวผู้ถูกคุมขัง และออกประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน ทั้งนี้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากประธานศาลฎีกาแล้ว

การดำเนินการข้างต้นให้รับฟังข้อมูลและความเห็นของศาลต่าง ๆ อย่างรอบด้าน และคำนึงถึงปริมาณคดี อัตรากำลัง สถิติคดี การนำเทคโนโลยีและการระงับข้อพิพาททางเลือกมาใช้ในการบริหารจัดการคดี และการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของศาลประกอบด้วย

(๒) จัดให้มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ประชาชน และผู้รับผิดชอบในราชการของศาลสามารถตรวจสอบความคืบหน้าว่าคดีอยู่ในขั้นตอนใด (Tracking System) และเป็นช่องทางในการรายงานหรือแจ้งเหตุแห่งความล่าช้า รวมทั้งระยะเวลาที่ขยายออกไปให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้รับผิดชอบในราชการของศาลทราบ ตลอดจนการรับเรื่องร้องเรียนต่าง ๆ

(๓) เก็บรวบรวมข้อมูลสถิติคดีมาแสดงผลการบริหารจัดการคดีของศาลเป็นระดับต่าง ๆ และแสวงหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงระบบงานศาลให้สามารถดำเนินการได้ตามระยะเวลาที่ประมาณการไว้

(๔) เผยแพร่ผลการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๖๕ และทบทวนความเหมาะสมของระยะเวลาที่ประกาศไว้ตาม (๑) อย่างน้อยทุกสามปี

ข้อ ๗ ให้ผู้รับผิดชอบในราชการของศาลจัดให้มีผู้รับผิดชอบนำเข้าข้อมูลในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวกับความคืบหน้าของคดี คดีใดเกินระยะเวลาที่กำหนดไว้ ให้ระบุว่าอยู่ในขั้นตอนใด และระยะเวลาที่ขยายออกไป รวมทั้งรับเรื่องร้องเรียนและแจ้งผลการตรวจสอบ

เมื่อนำเข้าข้อมูลในระบบตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ถือว่าได้มีการรายงานผู้รับผิดชอบในราชการของศาลและแจ้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบแล้ว

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ชนากานต์ อีร์เวชพลกุล

ประธานศาลฎีกา